

Menighetsbladet

Nr. 2 - 2022 Ringeby prestegjeld 78. årgang

Ringeby

Fdvang

Venabygd

Foto: Egil Åmodt

Kapellan Gustav Søberg

**Røveren på korset, Lukas evangeliet
kap. 22, vers 39-46**

En av forbryterne som hang der, spottet også Jesus og sa: Er ikke du Messias? Frels da deg selv og oss! Men den andre irettesatte han og sa: Frykter du ikke Gud, enda du har samme dom over deg? For oss er dommen rettferdig, vi får bare igjen for det vi har gjort. Men han har ikke gjort noe galt. Så sa han: Jesus, husk på meg når du kommer i ditt rike. Jesus svarte: Sannelig, jeg sier deg: I dag skal du være med meg i paradiset.

På Langfredag, da Jesus dør på korset er det to røvere som blir korsfestet sammen med han. Den ene røveren er det verdt å stoppe litt opp ved og studere litt nærmere. Vi vet veldig lite om denne røveren sitt liv. Vi vet ikke hva han har gjort av gode og onde gjerninger i løpet av livet, hva han jobbet med, hvor gammel han ble, eller hva han hadde brukt livet sitt til. Men vi kan vite tre ting om denne røveren. For det første, denne røveren taler sant om sitt eget liv og om synden.

Denne røveren sier at for han er dommen rettferdig. Fordi han bare får igjen for det han har gjort, og derfor må ta straffen for det med å dø, så taler denne røveren sant om synden.

Du og jeg har gjort forskjellige synder i løpet av livet, noen av oss har gjort synder som får store konsekvenser for andre ved å slå ned andre, drepe andre, voldta andre, være utro. Andre av oss har gjort andre type synder som å snyte på skatten, baktale, eller tenke negativt om våre medmennesker.

Andakt

Andakt v/kapellan Gustav Søberg

Vi er forskjellige som mennesker med forskjellige synder, men alle har vi gjort noe i løpet av livet som er galt, ingen av oss er perfekte.

Straffen for vår ufullkommenhet er at vi ikke lever evig, men før eller siden i løpet av livet må møte døden. Nå var tiden kommet for røveren på korset, og den ene røveren taler sant om synden ved å si at det er rettferdig at han skal dø.

For det andre taler denne røveren sant om hvem Jesus er.

Jesus er den eneste som har dødd uten å ha gjort noe galt. Jesus tok på seg straffen for det gale du og jeg har gjort, da han døde på korset. Det var ikke en rettferdig dom. Denne røveren på korset har innsett at Jesus er Guds sønn som tok på seg straffen på korset for det du og jeg skulle ha tatt straffen for, når han sier at Jesus ikke har gjort noe galt.

For det tredje og viktigste, så henvender denne røveren sin oppmerksomhet til Jesus.

Jesus døde på korset uten å ha gjort noe galt. Fordi Jesus ikke hadde gjort noe galt, kunne han stå opp og seire over døden. Og Jesus gir del i den seier han har vunnet over døden til alle som kommer til han. Røveren på korset er helt på slutten av sitt liv, og har ikke mulighet til å gjøre opp for noe av det han har gjort galt. Men i det alt håp ser ut til å være ute, så henvender han seg til Jesus som sin eneste redning, og ber om at Jesus må tenke på han når han får makten i himmelen. Denne bønningen er nok, og Jesus sier til denne røveren at han skal få være med i paradiset.

Du og jeg har gjort ting i løpet av livet som er galt, men uansett hva vi har gjort, så kan vi komme til Jesus og få be om tilgivelse og få en ny start. Hvis vi ber denne bønningen, om det så er på dødsleiet:

”Kjære Jesus, tilgi meg min synd, kom inn i mitt hjerte, gi meg del i det evige liv”, så vil Jesus kunne si til oss, som han sa det til røveren på korset, at vi skal få være med til et evig liv i himmelen, i Guds paradiset hvor alt er fullkomment.

Min salme

Som «Min salme» har vi denne gangen valgt den kjente fedrelandssalmen Gud signe vårt dyre fedreland, med tekst av Elias Blix. Salmen skrev han i 1891, og har nr. 757 i salmeboken. Melodien som brukes er skrevet av C.E.F Weyse, som levde fra 1774 til 1842.

Salmen har sju vers. I tillegg til første vers har vi her tatt med versene tre, fire og fem. De tre sistnevnte versene er ikke så godt kjent for de fleste, men har likevel et tankevekkende innhold som er verdt å få med seg.

Gud signe vårt dyre fedreland

- 1: Gud signe vårt dyre fedreland og lat det som hagen bløma!
Lat lysa din fred frå fjell til strand og vetter for vårsol røma!
Lat folket som brøder saman bu, som kristne det kan seg søma!
- 3: Og Noreg det ligg vel langt i nord, og vetteren varer lenge;
men ljuset og livet i ditt ord, det ingen kan setja stenge.
Om fjellet er høgt og dalen trong, ditt ord har då her sitt gjenge.
- 4: Så blømde vårt land i ljøs og fred, det grodde så grønt i lider.
Men atter seig natt på landet ned med trældom og tunge tider.
Og folket det sukka etter ljøs, og du lyste opp om sider.
- 5: Og morgonen rann, og mørket kvarv, som lenge vår lukka skygde.
Du atter oss gav vår fridoms arv og honom i trengsla trygde.
Du verna vårt folk og gav oss fred, og landet med lov me bygde.

Friluftsmesse i Kvitfjell i påsken

På langfredag, den 15. april ble det for første gang gjennomført utendørs gudstjeneste i Kvitfjell.

Et tjuetalls personer hadde møtt opp til gudstjenesten som ble ledet av kapellan Gustav Søberg.

Lena G. Løsnesløkken på kornett og Magne Bekkemellem på trekkspill sto for de musikalske innslagene.

Foto: Lars Myhre

Solidaritet i eliteklassen - Sverre Per Terjesen, 1922 - 1944

Tekst: Per Åsmundstad

Sokneprest Simon Dahlen (1904 – 1995) var til stades på kommuneplassen den 17. mai 1933 da ein 11 år gamal gut framførde sin versifiserte tale den dagen. Slutten er slik:

Sokneprest Simon Dahlen

*Så mange arbeider på Norges fabrikker
og andre ute, mens solen stikker.
Men grunnarbeiderne har det enn verre,
de ser ikke solen så ofte dessverre.
Men alle arbeider de strevsomt og tro,
og hamrer og murer den bro
hvorpå Norges stolthet og ære kan hvile
og stadig fremad mot målet vil ile.
For folket og landet vi roper hurra
«Gud velsigne gamle Norge»,
som Johan Sverdrup sa.*

Denne guten heitte **Sverre Per Terjesen**. Han vart farlaus i ung alder og vart med mor si, Sigrid født Eliassen, som frå om lag 1910 hadde vore knytt til Frelsesarméen i Ringebu da møtene vart haldne i Smerud, heimen til Paulsen-familien i lang tid.

No i 1931 kom ho attende til Vålbrua for å stelle Gudbrand Flugsrud (1880 – 1939) avdi han vart åleine da kona Anna døydde i 1931. Spinnerimesteren Nils Andersson, enkjemann for andre gong, vart gift med Sigrid Terjesen og dei flytta til Ski, der Andersson starta ein shoddyfabrikk. Sverre Per hadde da fullført folkeskulen i Nord-Vekkom og truleg middelskolen da familien flytta om lag 1938.

Simon Dahlen følgde med korleis livet vart for denne bråmogne og intelligente ungdomen og kunne fortelja at han fekk laga eit hefte der det utanpå stod: «Per Terjesen, egne verker».

Da Aulaen ved Oslo Universitet tok fyr natta til 28. november 1943, og Reichskommisar Terboven, Noregs mektigaste mann brukte brannen som påskot for å stengje Universitetet og sette i gang arrestasjon av studentane, var Per student der. Dette var tysdag 30. november og Per var sjuk den dagen. Likevel meldte han seg til okkupasjonsmakta da han friskna til att. Han ville vera lojal mot sine medstudentar og vart som fange sendt til Tyskland ved årsskiftet 1943/44. Det vil eg kalle solidaritet i verdensklasse. Per hørde til eliten slik!

Truleg prøvde dei fleste å unngå arrestasjon. Ein to år eldre ringbygging kom seg unna til Sverige og kom att våren 1945 som politisoldat. Fleire lykkast slik. Per gjorde det stikk motsatte.

Omkom i fangeleiren Buchenwald

Sverre Per skulle bli ein av dei 17 studentane som ikkje kom att. Han døydde i konsentrasjonsleiren Buchenwald den 30. mars 1944. Mottoet for denne leiren som opna i 1937 var: «Jedem das Seine», som i fri oversetjing er: «Kvar og ein får som fortent». Her var det ingen nåde. I alt 55 000 kom ikkje att derifrå i løpet av nesten åtte år.

Til slutt tek vi med dei tre strofene Sverre Per Terjesen sette saman like før han vart sendt nedover til dødsleiren. Det var Simon Dahlen som hadde funne dette i papira som var att etter han. Optimist som han var, såg han for seg ei betre framtid når endeleg tyskarane hadde tapt kampen.

Etter kampen

Vår fasthet er fjellets, vi står hvor vi stod
om enn vi er slått og beleiret.
De tror de kan kvele vår røst i vårt blod
men først når de knekker vårt mot og vår tro,
først da har de endelig seiret.

Tyranner kan rane din jord og ditt brød
og tè seg som herrer i huset,
og byer kan brenne og folkene blø
men friheten kan ikke, kan ikke dø
den reiser seg alltid av gruset.

Og står du enn våpenløs, ene på vakt,
mot hjelmkledde grå millioner,
så vit at din sjel er for evig intakt,
for din ånd og ditt ord er en sterkere makt
enn prøysernes tanks og kanoner.

Her får vi eit vakkert innsyn i kva som budde i han og kva han trudde på. Ein av medfangane, Anton Schou hugsar hjartelaget hans slik: «Han delte alltid det han hadde med sine kamerater». Andre nemner korleis Sverre Per på køyekanten engasjerte kameratane med livleg ordskifte om fleire emne, særleg fransk lyrikk, film og teater, og ikkje minst norsk litteratur, t.d. Wergeland og Welhaven. På den måten sette han stål i medfangane og hjelpte dei gjennom psykiske kriser medan han sjølv bukka under etter nokre månader, berre om lag 22 år gamal.

Ein slik rakrygga ungdom bør vi minnst etter han omkom 30. mars 1944.

Kjelder:

Tilsendte opplysningar frå Simon Dahlen, Hemgrenda 1986, «...men friheten kan ikke, kan ikke dø...» s. 86-89
Ringebu Heim og folk, band 3, Vålebru, 2015, Ringebu historielag: «Landets minste by, Vålebru 100 år» 1999

Rakedager på kirkegårdene

Etter to år med korona-restriksjoner kunne endelig de tradisjonelle rakedagene på kirkegårdene gjennomføres på normalt vis igjen. Godt oppmøte og stor arbeidsinnsats ble belønnet med kaffe og biteti etter vel utført arbeid.

En stor takk til alle som deltok og bidro til å holde kirkegårdene i vakker stand.

Bildet er fra rakedagen på Fåvang kirkegård og er tatt av Torger Lien.

Tilgi, - menneske.

Tilgi menneske, gjør deg liten.
 Gjør deg liten, - menneske.
 Drep ikke barnet i deg.
 Drep ikke spiren til godhet, --- tilgi!
 Vi er alle like – gjør deg liten, - menneske!
 Drep ikke barnet, de små blir de største
 når tilgivelsen har sprunget ut i blomst.
 Tilgi, - et nederlag gjør deg stor
 med tilgivelse fra din bror.

Et omforladelse gjør deg stor blant de største på jord.
 En tåre gjør deg ren – du må ikke bli for sen til å tilgi din bror
 den eneste gangen du lever på jord.
 Tilgi!

Fra trappens høyeste trinn skal du skue der inn
 med renhet, godhet og tilgivet sinn.
 Stig ned menneske!
 Tilgi!

Ta i din hand ved stogens fot den lille,
 og tilgi med ditt store mot.
 Den store blir liten, - den lille blir stor
 i hand i hand på denne jord i et verdens største kor.
 Tilgi menneske, ----- gjør deg liten!

Svanhild Bjørge

Å leva

Å leva
 det er å le, smile
 og gråte til
 dagen mørkner, og nettene lysner
 stjernene skinner
 månen smiler
 trærne svaier og suser
 fuglene sover.

Å leva
 det er å arbeide
 lette og tunge tak
 puste inn og ut
 kald og varm luft fra fjellet
 ensomt der ute blant menneskene.

Å leva
 det er å være glad i
 elske alle de stumme fjesene
 alle der inne – alle der ute
 små og store fra alle verdens kanter.

Svanhild Bjørge

Formiddagstreff på Ringebru Ungdomssenter

Torsdag 28. april 2022 arrangerte kirka i Ringebru formiddagstreff sammen med nærmiljøsentralen.

Denne torsdagen var Sveinung Amrud invitert til å fortelle stubber og historier og synge viser og salmer, og det ble både artig og rørende. En god latter forlenger livet, som det heter. Magne Bekkemellem stilte trofast opp og geleidet allsangen sammen med organist Lena G. Løsnesløkken.

Line Høyvesveen fra nærmiljøsentralen tok ansvar for å smøre på og servere deilige julekaker og kaffe til alle de titalls fremmøtte sammen med Anne Reidun Amrud.

Kaffematen var deilig og ble satt stor pris på. Etter loddsalget avsluttet Gustav Søberg formiddagsmøtet med en kort andakt innimellom et par allsanger.

Det ble en hyggelig formiddag, og kirka i Ringebru takker for samarbeidet med nærmiljøsentralen. Takk også til alle som tok med en gevinst til loddsalget og bidro på andre måter, og takk til alle som kom!

Dersom noen ønsker å være med og hjelpe til på formiddagstreffet med å smøre på mat, servere kaffe, pynte bord eller lignende, så ta gjerne kontakt med oss på kirkekontoret.

Neste formiddagstreff blir torsdag 9. juni kl. 13.00 med tema «Sanger av Åge Samuelsen».

Hjertelig velkommen!

Sommerkonsertene i Ringebu 2022

Søndag 10. juli kl. 19.00: Utekonsert i Ringebu Prestegard: «Ingebjørg Bratland-trio»

Ingebjørg Bratland - sang
Sjur Husom Vonen- gitar
Syver Storskogen - piano

Ingebjørg Bratland er knapt fylt 30 år, men hun er allerede kjent både nord og sør i vårt langstrakte land for sin vakre sangstemme og enestående formidlingsevne. Hennes karriere begynte i ung alder i folkemusikkmiljøet, men hun har beveget seg ut av dette og mot popverdenen, selv om låtene har et umiskjennelig Bratlandsk særpreg. Ingebjørg er nysgjerrig og oppsøkende i sine musikkvalg. Med låter som «Jul i svingen», «Fordi eg elsker deg», «På avstand», «Bror» og «Di Ingebjørg» har hun boret seg inn i den norske folkesjelen. En konsert med Ingebjørg byr alltid på nydelige låter ispedd lune anekdoter. Velkommen til en fabelaktig kveld ute i Ringebu Prestegard! Ta gjerne med egen stol/sitteunderlag. Vi anbefaler også at du kler deg etter været! Det blir mulighet for å kjøpe kaffe/te og biteti i kafeen i Prestegarden.

Billetter kjøpes på Billetto.no: Voksen kr 390,- barn under 16 år gratis.

Søndag 17. juli kl.19.00 i Ringebu stavkirke: Bjørn Kåre Odde med «Folk Chamber»

Bjørn Kåre Odde – fele
Vegard Vårdal - fele
Johanne Løkensgard Mjøs – fele
Elin Marie Christensen – bratsj
Cello – TBC
Jo Fougner Skaansar – kontrabass

Bjørn Kåre Odde har kommet med sitt debutalbum, «Folk Chamber». Som tittelen tilsier, er dette kammermusikk, og repertoaret består av hans vakre, enkle og underfundige melodier ikledd varm stryk. Odde har i snart et tiår vært en av de mest attraktive felespillerne i landet, både som konsertmusiker og dansemusiker.

Det er tradisjonsmusikken fra Gudbrandsdalen som ligger i bunn, og med erfaring som komponist og arrangør har han fått oppmerksomhet langt utover folkemusikken i både inn- og utland. Velkommen på konsert i stavkirka! Etter konserten blir det tradisjonen tro, servert jordbær fra Kaurstad i Prestegarden.

Billetter kjøpes på Billetto.no: Voksen kr 350,- barn under 16 år gratis.

Utdrag av årsmelding for 2021 fra Ringebu sokneråd

Ringebu sokneråd har i 2021 bestått av:

Heidi Hovdhaugen Myhre (leder)

Øyvind Myhrsveen (nestleder)

Pål Agnar Smestadmoen (kasserer)

Gudrun Synnøve Sylte

Lilli Anne Borgen

Torbjørn Steen

Pål Arne Winsnes

Varamedlemmer:

Olaug Widme

Kari Toril Kleiven

Solveig Haaland

Elin Romsås

Ingeborg Braastad Hagen

Ringebu sokneråd her i løpet av året hatt 8 møter og har behandlet 45 saker.

Heidi Hovdhaugen Myhre og Øyvind Myhrsveen er soknerådets representanter i Ringebu kirkelige fellesråd, Gudrun Synnøve Sylte er soknerådets representant i trosopplæringsutvalget.

Prestetjenesten har i 2021 bestått av kapellan Gustav Søberg (50% kapellan og 50% prostiprest) og sokneprest Pål Arne Winsnes.

Konsekvenser av korona-situasjonen

Frem til midten av april var en stor del av gudstjenestene avlyst pga. koronasituasjonen.

Resten av året ble gudstjenester gjennomført med begrensninger på antall deltagere i henhold til gjeldende regler. På noen søndager ble det gjennomført egne dåpsgudstjenester etter den ordinære gudstjenesten på grunn av begrensninger på antall deltagere som kunne være til stede samtidig.

Aktiviteter

I Ringebu sokn ble det i 2021 avholdt 39 forordnede gudstjenester med til sammen 1356 deltagere, eller 35 i gjennomsnitt pr. tjeneste. Dette er en økning i antall gudstjenester, men en nedgang i deltakertallet i forhold til 2020. Årsak til nedgang i deltakertallene skyldes i hovedsak korona- restriksjonene som til enhver tid var gjeldende.

Det har i løpet av året blitt gjennomført 16 dåpsgudstjenester der 23 barn ble døpt. Det har vært 3 vielser og 21 begravelser i soknet. 23 ungdommer har blitt konfirmert.

På Ringebu Omsorgssenter gjennomføres det normalt andakter en gang hver måned, men som følge av koronasituasjonen ble en del av disse avlyst.

Den tradisjonelle friluftsgudstjenesten ved Frisbua ble i år avlyst pga. varsel om dårlig vær.

Årsmøtet i Ringebu sokneråd var planlagt 7. mars, men ble avlyst pga. koronasituasjonen.

Både høsttakkefesten den 26. september og Allehelgensdagen den 7. november ble gjennomført på tradisjonelt vis. På grunn av koronasituasjonen ble det ikke servert kirkekaffe på disse gudstjenestene.

Sommerkonserter:

Konsertkomiteen har inneværende år bestått av Astri T. Fretheim (leder), Lena G. Løsnesløkken (sekretær). Ida Furusæter Amrud er medlem 7. året. Torbjørn Steen er representant fra soknerådet. Koronasituasjonen gjorde at vi måtte følge oppsatte regler når vi skulle planlegge programmet.

Søndag 4. juli arrangerte vi utekonsert i tunet i Ringebu Prestegard med Wenche Myhre og Anders Eljas. FRi Gospel-koret deltok. Dette ble en svært vellykket kveld med 150 publikummere.

Søndag 18. juli var det utekonsert i prestegarden med Frik Gjeilo m/band. Fin musikk og engasjerende tekster, 50 publikummere.

1. august var det kirkekonsert, Olavssong m/Aslak Brimi og musikere med 67 publikummere. Konserten var utsatt fra 20. juni og ble svært vellykket. Fantastisk musikk og samspill – noen sa at det var den flotteste konserten de hadde hørt i kirka!

18. juli hadde vi jordbærservering etter konserten. Jordbæra er tradisjonelt sponset av Kaurstad Bær. Som sponsorer ellers er Ringebu kommune, Sparebank 1 Gudbrandsdal, Annis Pølsemakeri og Venabu Fjellhotell.

Turistvirksomheten

Ringebu sokneråd har som tidligere år stått ansvarlig for gjennomføring av guidetjenesten i Ringebu Stavkirke.

Guidesesongen pågikk fra 12. juni – 22. august med åpningstid kl. 10:00-15:00 hele sesongen.

Stavkirken var som vanlig stengt ved kirkelige handlinger som gudstjenester, vielser og begravelser. Totalt ble det 3211 besøkende mot 3862 besøkende i 2020.

Det kom flere utenlandske bussgrupper og færre norske denne sommeren enn fjoråret.

Toalettene ble ikke åpnet da det ikke var guider nok til å tilfredsstille renholdet som krevdes i forbindelse med koronasituasjonen.

Menighetsbladet

Menighetsbladet kom i 2021 ut med 4 nummer og viser et overskudd på kr 41797,-

Økonomi

Ringebu sokneråds regnskap føres av Midt-Gudbrandsdal Økonomikontor, som er et interkommunalt selskap for Ringebu og Sør-Fron kommuner.

Soknerådet har i løpet av året bekostet ny inngangsdør til Ringebu Ungdomssenter, og materialer til nytt gjerde rundt deler av Ringebu kirkegård.

Driftsresultatet for 2021 viser et underskudd på kr 101.257,- og det har vært nødvendig å bruke midler fra disposisjonsfondet for å dekke underskuddet.

	Utgift	Inntekt	Balanse
Soknerådet	352.299, -	(1) - 278.079, -	74.220, -
Turistguiding	(2) 197.254, -	- 317.032, -	-119.778,-
Sommerkonserter	(3) 200.708, -	- 200.708, -	0,-
Menighetsbladet	88.455, -	- 130.252, -	-41.797,-
Ungdomssenteret	197.568, -	- 110.215, -	87.353, -

(1): her er kr 101.257,- fra disposisjonsfondet medregnet, reelt underskudd er kr 175.477,-

(2): lavere lønnsutgifter enn budsjettet.

(3): her er det et overskudd på kr 42.943,- som er satt inn på disposisjonsfond.

Sammendrag

- Bygningsvernhuset ved Ingebjørg Øveraasen hjelper til med prosjektering og søknader for utbedring av trappen ved Ringebu Stavkirke.
- Unni Lien Tagestad har sluttet som sekretær og meldt overgang til AFP fra 01.12.21.
- Lars Myhre er ny ansatt som sekretær med oppstart 01.01.22.

Det er ikke foretatt større investeringer eller vedlikehold utover det som er nevnt foran.

Soknerådet ønsker å takke medlemmer, varamedlemmer, ansatte og andre samarbeidspartnere for godt samarbeid gjennom året 2021!

*Ringebu, den 03.03.2022
Heidi Hovdhaugen Myhre
leder*

Theodor Caspari, er han ein gløymd forfattar og skribent?

Tekst: Liv Jorunn Braastad

Norge, mitt Norge!

*Norge, mitt Norge! så sover du tyst i vinterens skinnende sale,
og ingen kan drømme så lett og så lyst, når elvene synker i dvale,
og ingen kan smile så stille og glad,
når meisenes fløytende stemmer dør av,
og skogene sover i dale.*

*Norge, mitt Norge! så gi meg din vår med sol over vuggende vanne!
Men hør meg, ja, hør meg: Når dagen forgår og aftenen skygger min panne,
da lær meg å visne, å Norge, min mor,
da red meg en seng i din hellige jord,
når sommeren drager av landet!*

I 1901 gav Theodor Caspari ut diktsamlinga "Vintereventyr", og diktet "Norge, mitt Norge", var med der. Alfred Paulsen tonesette diktet, og under krigen 1940-1945 vart "Norge, mitt Norge" ein nasjonalsong nummer to, mest like populær som "Ja, vi elsker". Både ord og tone gav stønad til mot og nasjonalkjensle. Ein kunne tru at det var ein "rotnorsk" diktar som stod bak desse velvalde orda om fedrelandet, men etternamnet tyder ikkje på norske slektsrøter. Sjølv sa Caspari at han var fødd tysk, men dette var ikkje heile sanninga. Foreldra var teologiprofessor Carl Paul Caspari og Marie Caroline Amalie Constanze von Zezschwitz, begge tyskfødte jødar. Dei hadde budd i Norge i fleire år, og hadde også lært seg norsk då Theodor Caspari vart fødd 13.februar 1853. Familien budde i Homansbyen, den gongen ein utkant av hovudstaden. Tysk var det daglege talemålet i heimen. Litt underleg å tenkje på at dette var bakgrunnen til lyrikaren som ikkje berre vekte nasjonalkjensla, men som også kom til å prise norsk natur på ein framifrå måte. Ein kunne bli freista til å nemne Caspari som "Fjellets diktar", sjølv om svært mange nordmenn kjenner det slik at det er Aasmund Olavsson Vinje med diktet "Ved Rondane", som bør ha den tittelen.

Theodor Caspari hadde Hartvig Lassen som norsklærer på gymnaset. Lassen var ein stor beundrar av Wergeland, men Caspari delte ikkje denne interessa. Han var ein konservativ ung mann, og det var Welhaven med rimbundne vers og stivt riksmål, som fengde han.

Mangt tyder på at i ungdomsalderen stod Caspari for embedsstanden sitt samfunnssyn. Han hadde lite til overs for den rådande politiske radikalismen, unionsoppløysinga og individuell frigjering. Det var først i meir moden alder at han fekk auge for Wergeland og Ibsen.

I 1883 gifte Theodor Caspari seg med naboenta Cathrine Wahl. Da hadde han alt vore tilsett ved Oslo Katedralskole i tre år, og åra mellom eige gymnastid og giftarmål hadde han nytta godt: Han tok teologisk embetseksamen, studerte i Tyskland og Italia, var huslærer og privatlærer på ulike stader, og underviste ved skolar i Tromsø og Krisiansund. Ved Oslo Katedralskole vart han verande til han vart pensjonist i 1923.

Rasmus Stauri skriv dette i sin artikkel om Theodor Caspari: "Eg trur han må ha vore ein inspirerende lærar, Theodor Caspari. Med så mange motsetningar i seg og med ein omfattande klassisk lærdom innabords, "dannelse" heitte det før. Begrepet er vel knapt brukande på same måte i dag. Caspari syner ein spontanitet og ei naturglede som på same tid er djupt forankra i fortidas verdiar. Dette inspirerte nok elevane hans. Men var sikkert også ein provokasjon og ei utfordring".

Theodor Caspari er rekna for å vere ein av dei mest "nasjonalbegeistrede naturlyrikere" landet vårt har fostra. Nasjonalkjensla hans var knytt til naturen og det landlege, og han la stor vekt på høgjellet og folkelivet i fjellbygdene. Ibsens dikt "På Vidderne" gjorde sterkt inntrykk på Caspari.

Diktet inspirerte han til å ta i bruk naturen. Han vart ein ivrig skiløpar, og han gjekk i fjellet, noko som slett ikkje var vanleg for byfolk på den tid. Caspari skreiv om friske naturopplevingar, det var lettfattelege vers som uttrykte naturglede på ein slik måte at folk flest skjønna og kjende seg att. Han greidde å "definere den fine kombinasjonen mellom åndsliv og friluftsliv", skriv Rasmus Stauri, og i vårt fjellområde fann Caspari inspirasjon. Han skapte uttrykket "Jotunheimens forgård", og namnet hans knyter seg både til Vinstervatna og Storhøliseter. Forkjempar for nasjonalpark i Jotunheimen vart han også. Casparis lyrikk gjorde sitt til at Gjende vart spara for regulering.

Caspari reiste mye i Europa, og han var ein aktiv skribent. I åra 1906-1909 hadde han 75 bokmeldingar i tidsskriftet "Kirke og kultur", og emneregisteret var vidt. Caspari var ein mangfaldig diktar, som også tok på seg å skrive dikt og kantater til spesielle høve, ein "leilighetsdikter", med andre ord. I 1893 var Caspari med og stifta "Den norske Forfatterforening", og her vart han styremedlem til han var 80 år. I 1942 kom siste boka hans, "Av Jotunheimens saga". Boka hadde ei nasjonal grunnhaldning som styresmaktene ikkje likte, og vart stoppa av sensuren.

Sommaren 1984 vart denne bysta over Caspari reist og avduka på Storhøliseter. Kunstnaren er Joseph Grimeland. Foto: Kulturminnegruppa i Skåbu

Forfattaren sjølv stod for mange som ein rakrygga kar, ein heidersmann.

Det underlege er at i "Norsk Litteraturhistorie" finn ein lite og ingenting om Theodor Caspari, forfattaren som skreiv 25 bøker i ulike sjangrar frå 1880 og fram til 1942, og som var litteraturmeldar i meir enn ein mannsalder. I siste utgåva av litteraturhistoria er ikkje Caspari omtala i det heile, og i "Norsk Litteraturhistorie" frå 1975 blir han berre nemnt i samband med Ibsens dikt "På Vidderne". Caspari blir omtala på ei heil side i Bull og Paasches litteraturhistorie frå 1937. Men her er det poeten og hans "fine artistiske følsomhet der han makter å meddele sin stemning og refleksjon" som blir vurdert. Naturkjennaren, naturtilbedaren og folkelivsskildraren høyrer ein ingenting om. Men i Fron blir dikteren hugsa: I 1984 vart bysta over Theodor Caspari, utforma av kunstnaren Joseph Grimeland, avduka på Storhøliseter. På søre Risdalssetra kan ein framleis sjå "Casparihytta".

Diktaren døydde i 1948, dagen før han fylte 95 år. Men han har ord til ettertanke, også for oss som lever i dag. Det er som om naturen sjølv talar til oss i diktet "Kjenn ditt land":

Kjenn ditt land

*Ja, kjenn ditt land,
de lange lyse kvelde
den sommerklare "sang uten ord"
de hvite fnugg av skyer kysser fjellet
og vidda svøper seg i silkeflor,-
da dag og natt går
hånd i hånd som venner
og vandrer sammen over nes og lav;
og ingen vet når sommerdagen ender
og natten taus og stille løser av.*

Kjelder:

Rasmus Stauri: *Theodor Caspari - ein diktar i Fron* (frå Fronsbygdin, Årbok 2009)

Internett: Store Norske Leksikon: *Theodor Caspari*

Norsk biografisk leksikon

Wikipedia

Heim og kyrkje

Døpte

Ringebu:

27.03.22	Ive Tvete Bjørke (døpt i Sør-Fron kirke)
17.04.22	Emilie Bakke Hatlevik
17.04.22	Astrid Sletvold Brede
30.04.22	Wilma Bårdsløkken
30.04.22	Elise Berg Damslora

Gravferder

Ringebu:

31.03.22	Marit Odlomoen	f. 1930
06.04.22	Synnøve Smestadmoen	f. 1934
08.04.22	Kristian Gjerdingen	f. 1926
13.04.22	Hans Olav Løvli	f. 1965
29.04.22	Dag Halvard Brendemo	f. 1944
10.05.22	Simen Berge	f. 1955

Gravferder

Fåvang:

01.04.22	Gunvor Flønes (bisettelse)	f. 1931
----------	-------------------------------	---------

Venabygd:

26.04.22	Guro Spidsberg (bisettelse)	f. 1949
----------	--------------------------------	---------

Underfull, fin sommer

*Så mye fine blomsterunderfrugg.
Dro inn en så stor, pen rugg.
Sola så nydelig rød, rann.
Fisk til fugel nå så rik fann.
Dyr vakre, ved månefesttjernene.
Guds store ro best, i alle frelste sjelene...!*

Egil Mjogdalen

En ferie å glede seg til

Gi trygge ferieopplevelser til familier som har det vanskelig

VIPPS en gave til 13130 (merket FERIE)
gi på konto 3201 52 74165

 Blå Kors

Det skjer

Velkommen til Fåvangfjellet Sportskapell, sommeren 2022

Kaféen åpner mandag 4. juli.
Åpent: Mandag – fredag kl. 1200 – 1800.
Lørdag – søndag kl. 1200 – 1600.

Vi tar Vipps (514417) eller kontanter.
Større grupper bør ringe på forhånd, tlf. 979 84249 /
975 87096 / 930 33125.

Rømmegrøt med spekemat, flatbrød og saft kr. 180,-
Rømmevaffel og kaffe m/påfyll kr 70,-

Gullhaugfestivalen

Lørdag 16. juli.
Påmelding til Gullhaugløpet fra kl. 1030.
Løpsstart fra kl. 1200.
Voksne kr 100,- barn kr 50,-
Vipps 514417 / kontant betaling!
Salg av vafler, brus og kaffe.

Planlagte gudstjenester i sommer:

Søndag 3. juli kl. 1700. Kirkekaffe, kollekt.

Søndag 17. juli kl. 1100 lekmannsgudstjeneste med
Lena og Ragnar Løsnesløkken.
Kirkekaffe, kollekt til kapellet.

Søndag 7. august kl. 1800. Fjellmesse.
Bildefremvisning ved Ragnar Stuen.

Plantedager på kirkegårdene

Fåvang kirkegård:

Mandag 30. mai kl. 1700
Musikk ved Fåvang Musikkforening kl. 1800
Kaffeservering
Det blir ikke plantesalg på kirkegården, vi oppfordrer til å kjøpe planter på forhånd.

Ringebu kirkegård:

Torsdag 2. juni
Ringebu Musikkforening spiller kl. 1800
Kaffeservering
Det blir ikke plantesalg på kirkegården, vi oppfordrer til å kjøpe planter på forhånd.

Venabygd kirkegård:

Tirsdag 7. juni kl. 1700
Plantesalg v/Bjørke Gartneri
Kaffeservering

Vi støtter Menighetsbladet

Har din bedrift lyst til å støtte Menighetsbladet og samtidig få profilering på denne siden, har vi fortsatt noe ledig annonseplass. Ta i så fall kontakt med redaksjonen på telefon: 61 28 43 50

<p>GAUSDAL LANDHANDLERI www.gaus.no Telefon: 61 22 00 00</p>	<p>FJØSSYSTEMER Bonden og dyrenes førstevalg</p>	<p>JØNNHALT GJESTESETER www.jonnhalt.no • Tlf. 61 28 03 41</p>	
<p>Lauritz Dalbakk 2634 Fåvang Tlf. 61 28 24 10 / mob 976 82 410</p>	<p>RINGEBU BILRUTER Est. 1918 Tlf. 488 66 066 - post@ringebubilruter.no</p>	<p>Ninas Blomster Tlf. 61 28 05 15 ninas.blomster@interflora.no</p>	<p>Annis PØLSEMAKERI RINGEBU www.polsemakeri.no</p>
<p>Ringebu Frisørsalong Dame - Herre CAMILLA & KARI Tlf. 61 28 01 27</p>	<p>HYTTEDRØMMEN Vi vet ikke hva du drømmer om, men bli inspirert på www.blane.no Blåne hytter post@blanehytter.no, tlf. 612 84 300</p>	<p>Rob Optikk 2630 Ringebu, Tel: 61 28 08 70 e-post: postmaster@roboptikk.no</p>	<p>STENUMGÅRD BYGG AS Telefon 61 40 03 70 Tromsnesvegen 37, 2634 Fåvang post@stenumgardbygg.no</p>
<p>Osterikroa KJENT FOR GOD MAT</p>	<p>Hallum Tak og Blikk AS Blikkenslager - Fåvang - 46 66 01 39</p>	<p>Bademiljø Asbjørn Nordsveen Fåvang AS Tlf: 62 33 06 00 Mob: 903 63 137 Vakttelefon: 907 54 130</p>	<p>BORGEDAL BYGG AS totalleverandør av byggtjenester post@borgedalbygg.no 2634 Fåvang - Tlf.: 61 28 46 50</p>
<p>Måsplassen - Frisvegen Frisvegen Måsplassen AS, 2630 Ringebu Norway Email: post@frisvegen.no www.frisvegen.no www.vallring.no www.facebook.com/Ptmasplassen Telefonnummer: +47 99530110 Telefonnummer: +47 45043152</p>	<p>Myhrmoen Maskin-AS GRAVING & TRANSPORT Telefon: 918 29 580</p>	<p>AREAL+ Planleggere og rådgivende ingeniører 2634 Fåvang - Tlf. 61 24 57 70 www.arealpluss.no</p>	<p>VENABU FJELLHOTELL www.venabu.no • Tlf. 61 29 32 00</p>
<p>BORGEDAL BYGGSERVICE AS 2634 FÅVANG - 41 33 00 76 - 90 52 25 47</p>	<p>FÅVANG SAG 2634 Fåvang - Tlf. 61 28 44 00</p>	<p>mammut reklame as</p>	<p>KIWI mini pris KIWI Ringebu • 61 28 05 19</p>
<p>VIKEN GARTNERI 2634 Fåvang - tlf. 61 28 46 02 www.vikengartneri.com</p>	<p>DG Trykk Dale-Gudbrands Trykkeri as 2635 Tretten, tlf. 61 27 73 50 www.dg-trykk.no</p>	<p>GIAX GUDBRANDSDAL INDUSTRIER AS www.giax.no • Tlf. 61 28 42 00</p>	<p>Borgedal Bilservice as Tlf. 61 28 01 00</p>
<p>Borgen Handverk Øvre Borgen - 2634 Fåvang Tlf. 41 63 78 57 - E-post: nabor-b@online.no Husflidsbåndverker www.husflid.no</p>	<p>Tromsø frisør Tone Amund TROMSØSVEI 27 - 2634 FÅVANG TELEFON 92 44 55 38</p>	<p>Marits fotterapi 2630 Ringebu • Tlf. 480 02 652</p>	<p>HORTEN ELEKTRISKE AS Autorisert tele- og elektroinstallatør www.hortenelektriske.no Gudbrandsdalsvegen 2090 2630 Ringebu - tlf. 61 28 16 40</p>
<p>Ringebu Begravelsesbyrå og Blomsterbinderi Tlf. 61 28 27 57</p>	<p>FÅVANG ELEKTRO AS Tromsnesvegen 23, 2634 Fåvang. Tlf. 61 28 00 00</p>	<p>JOHN LIEN RØRLEGGEBEDRIFT 2630 Ringebu - Tlf. 900 74 865 - 61 28 44 80 Bademiljø Medlem i Norges største rørleggerkjede</p>	<p>Blomsterverkstedet Laila Bakken Tlf. 90 85 61 97 Epost: blomster908@gmail.com</p>

Klokkene kaller

Mai:

26.05 Kristi himmelfartsdag
1300 Fåvang kirke, friluftsgudstjeneste,
tema country/amcar

29.05 Søndag før pinse
1100 Ringebu stavkirke

Juni:

05.06 1. pinsedag
1100 Nesseskogen park, friluftsgudstjeneste

06.06 2. pinsedag
1100 Venabygd kirke

12.06 Treenighetssøndag
1100 Ringebu stavkirke

19.06 2. søndag i treenighetstiden
1100 Fåvang kirke

26.06 3. søndag i treenighetstiden
1100 Venabygd kirke

Juli:

03.07 4. søndag i treenighetstiden
1100 Ringebu stavkirke
1700 Fåvangfjellet Sportskapell

10.07 5. søndag i treenighetstiden
1300 Forrestadsetra, friluftsmesse

17.07 6. søndag i treenighetstiden
1100 Fåvangfjellet sportskapell

24.07 7. søndag i treenighetstiden
1100 Ringebu stavkirke

29.07 Olsok
1800 Venabygd fjellkapell

31.07 8. søndag i treenighetstiden
1100 Fåvang kirke

August:

07.08 9. søndag i treenighetstiden
1300 Friisbua, friluftsgudstjeneste
1800 Fåvangfjellet Sportskapell

14.08 10. søndag i treenighetstiden
1100 Venabygd kirke

21.08 11. søndag i treenighetstiden
1100 Ringebu stavkirke

28.08 12. søndag i treenighetstiden
1600 Storfurua, Losna. Friluftsgudstjeneste

September:

04.09 13. søndag i treenighetstiden
1100 Ringebu stavkirke

11.09 Vingårdssøndagen
1100 Fåvang kirke. Konfirmasjonsgudstjeneste

18.09 15. søndag i treenighetstiden
1000 Ringebu stavkirke. Konfirmasjonsgudstjeneste
1200 Ringebu stavkirke. Konfirmasjonsgudstjeneste

25.09 16 søndag i treenighetstiden
1100 Venabygd kirke. Konfirmasjonsgudstjeneste

*Med forbehold om feil og endringer.
Se annonsering i GD.*

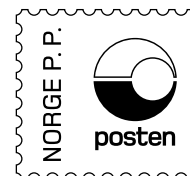

Fåvang-Bilene

a bite of
Norway

MOEN.
Hytteservice AS

Tlf: 472 53 528
roy@moenhytteservice.no

Returadresse: Menighetsblad for Ringeby, postboks 150, 2631 Ringeby

DEN NORSKE KIRKE

Ringeby prestegjeld

Gateadresse: Ringeby Ungdomssenter, Jernbanegata 14
Postadresse: Postboks 150, 2631 Ringeby
E-post: post@stavechurch.no
Internett: www.stavechurch.no

Kirkekontoret

Mandag – fredag kl. 09 – 12 61 28 43 50
Kirkeverge Lars Smestadmoen
E-post: kirkeverge@stavechurch.no
Sekretær Lars Myhre
E-post: sekreter@stavechurch.no

Prest

Kapellan Gustav O. Søberg 979 58199
E-post: gustavottosoberg@gmail.com

Privattelefoner

Kapellan Gustav O. Søberg 979 58199
Kirkeverge Lars Smestadmoen 907 38508
Sekretær Lars Myhre 907 38998
Organist Lena G. Løsneløkken 902 30755
Men.pedagog Inger Melbø Strangstad 996 14642

Kirkene - kirketjenere

Ringeby stavkirke: Jan Helge Jonhaugen 902 50496
Fåvang kirke: Nils Magne Mathiesen 902 89136
Venabygd kirke: Lars Myhre 907 38998

Soknerådene

Ringeby: Heidi Hovdhaugen Myhre, leder 958 35849
Fåvang: Kari Hanne Rudrud, leder 411 06811
Venabygd: Aud Marit J. Trelvik, leder 902 45284

Ringeby kirkelige fellesråd

Øyvind Myhrsveen, leder 415 10320

Redaksjonen for Menighetsbladet

Olaug Widme, e-post: olaugwidme@gmail.com 480 68441
Liv Jorunn Braastad, e-post: lorbraa@online.no 950 93733

Bankkonto for kontingent og gaver til Menighetsbladet: 2095 19 54471

Neste nummer av Menighetsbladet kommer ut ca. 20. august 2022. Vi oppfordrer leserne til å bidra med stoff eller tips om aktuelle saker. Frist for innlevering av stoff er 7. august.